

מחווון להערכת המבחן בעברית לכיתות ח'

מיצ"ב תשס"ג

נוסח א'

הנחיות כלליות

- בשאלות רבות בררה (ר"ב) יש לרשום בדף התשובות את מספר התשובה שסומנה על ידי התלמיד.
- בשאלות הפתוחות יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחווון ולרשום בדף התשובות את הציון המתאים.

טווח ציונים	תשובה נכונה	סוג שאלה	מס' שאלה
	פרק 1 – מועצת התלמידים		
3-0	תשובה מלאה (3 נק'): הכללה (ייצוג התלמידים / שמירה על זכויות התלמידים) ופירוט כגון: ניסוח תקנון / כללי התנהגות בביה"ס, השתתפות בקבלת ההחלטות בביה"ס. 2 נק' – רק פירוט או רק הכללה 1 נק' – פירוט דל		1
		ר"ב	2
3-0	הנחיות: על התלמיד להביא שלוש מן הדוגמאות הבאות (1 נק' לכל דוגמה): <ul style="list-style-type: none">בחירות לא חשאיותקביעת הנציג על ידי המורהקבלת מתנדב (ללא בחירה) למועצת התלמידיםהגבלת יכולת המועצה להשפיע על החלטות הנהלת בית הספרניהול ישיבות המועצה על ידי מורההגבלת עצמאותם של התלמידים		3
		ר"ב	4
2-0	תשובה מלאה (2 נק'): דעה חיובית + נימוק רלוונטי מתוך הקטע (כגון: המועצה מסמלת את עצמאותם של התלמידים, דואגת לזכויותיהם, משמשת אוזן קשבת, שומרת על האופי הדמוקרטי של ביה"ס). תשובה חלקית (1 נק'): דעה חיובית בלי נימוק רלוונטי מתוך הקטע, או עם נימוק דל. הערה: דעה שלילית גם אם היא מנומקת, לא תחשב כתשובה נכונה.		5

טווח ציונים	תשובה נכונה	סוג שאלה	מס' שאלה
		ר"ב	6
		ר"ב	7
	פרק 2 – עלון למבקרים בשמורת עין גדי		
4-0	<p>הנחיות: על התלמיד להביא לפחות שתי דוגמאות בכל סעיף, מתוך הדוגמאות הבאות (1 נק' לכל דוגמה).</p> <p>פעולות שצריך לבצע:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ללכת רק בשבילים המסומנים ▪ להצטייד בנעליים / כובע / מים ▪ בחורף לתאם את הביקור עם צוות השמורה ▪ לשמור על השקט ▪ לאכול רק בחניון ▪ להישמר מהכשת נחשים / עקרבים ▪ לשמור על הניקיון ▪ לקחת את האשפה מהשמורה ▪ להקפיד על זמני הביקור <p>פעולות שצריך להימנע מהן:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ירידה במצוקים ▪ קיצור שבילים ▪ עישון / הבערת אש ▪ פגיעה בחי, בצומח ובדומם ▪ הכנסת חיות בית לשמורה ▪ הכנסת מזון לשמורה ▪ להפריע לבעלי החיים 		1
		ר"ב	2
1-0	<p>תשובה:</p> <p>כי הם יכולים לגרום לשרפה</p>		3
		ר"ב	4
		ר"ב	5
		ר"ב	6
3-0	<p>הנחיות: על התלמיד לכתוב שלוש מהמילים הבאות (1 נק' לכל מילה):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ שמורה (או: שמורת-) ▪ שמרו ▪ הישמרו ▪ שמורות 		7

פרק 3 – שעבוד ילדים		
הנחיות להערכת כתיבה		
תוכן	<ul style="list-style-type: none"> הטקסט ממלא את כל דרישות המשימה : טקסט טיעוני עצמאי (ולא תשובה לשאלה) שיכלול נקיטת עמדה ברורה בנוגע לקנייה מחברות המשעבדות ילדים, וחיזוקה באמצעות נימוקים רלוונטיים. 	5 טוב מאוד
		4
	<ul style="list-style-type: none"> הטקסט חלקי : העמדה אינה ברורה או הנימוקים דלים או לא רלוונטיים. 	3 בינוני-טוב
		2
	<ul style="list-style-type: none"> הטקסט אינו ממלא את דרישות המשימה או שהוא דל : עמדה ללא נימוקים, או העדר עמדה ברורה עם נימוקים דלים, או סטייה מן הנושא. 	1 חלש
מבנה	<ul style="list-style-type: none"> מבנה הטקסט מתאים לכתבה בעיתון, וכולל את הרכיבים הבאים : פנייה לנמענים, אזכור התופעה, טענה, נימוקים והמלצה. טקסט לכיד ומקושר (הכולל קשרים כגון : מפני ש, כדי ש, אבל, למרות, לאחר מכן). 	5 טוב מאוד
		4
	<ul style="list-style-type: none"> מבנה טיעוני בדרך כלל, אך חסרים רכיבים של מבנה כתבה. מבנה הטקסט אינו מגובש לחלוטין מבחינה תחבירית ולוגית : קיים שימוש מועט בביטויי יחס. 	3 בינוני-טוב
		2
	<ul style="list-style-type: none"> מבנה הטקסט אינו מתאים לכתבה ואינו בעל תוכן טיעוני. 	1 חלש
לשון	<ul style="list-style-type: none"> משלב לשוני בינוני-גבוה הולם כתבה לעיתון ביי"ס. טקסט תקין מהבחינה הדקדוקית (מורפולוגיה, תחביר, פיסוק, כתיב). המשלב הלשוני הולם כתבה לעיתון בית ספר. 	5 טוב מאוד
		4
	<ul style="list-style-type: none"> המשלב הלשוני מתאים בדרך כלל לכתבה בעיתון ביי"ס. יש שגיאות דקדוק, אך הן אינן מקשות על הבנת התוכן. 	3 בינוני-טוב
		2
	<ul style="list-style-type: none"> המשלב הלשוני אינו הולם כתבה לעיתון ביה"ס . יש שגיאות דקדוק רבות, והן מקשות על הבנת התוכן. 	1 חלש
	<ul style="list-style-type: none"> התלמיד חרג מן הסוגה המתבקשת במטלה (לא כתב כתבה לעיתון), כתב פחות משני משפטים, או כתב על נושא אחר. 	0 לא מספק

טווח ציונים	תשובה נכונה	סוג שאלה	מס' שאלה
	פרק 4 – דג טורף		
5-0	תשובות (1 נק' לכל מספר נכון): <ul style="list-style-type: none"> ▪ 3 ▪ 2 ▪ 4 ▪ 5 ▪ 1 		1
		ר"ב	2
		ר"ב	3
		ר"ב	4
2-0	תשובה מלאה (2 נק'): לפחות שתי טענות רלוונטיות כגון: <ul style="list-style-type: none"> ▪ פגיעה בפרנסת התושבים. ▪ סיכון בני אדם וחיות בסביבה. ▪ פגיעה בטבע תשובה חלקית (1 נק'): טענה רלוונטית אחת		5
4-0	הנחיות: על התלמיד להקיף את הצירופים הבאים (1 נק' לכל סעיף): א. עמודי החשמל ב. מאגר המים ג. חיי התושבים ד. חכת הדייג		6
5-0	תשובות (1 נק' לכל סעיף): א. פועל ב. שם תואר ג. שם תואר ד. פועל ה. שם עצם		7
		ר"ב	8
	מטלת הבעה בכתב הנחיות להערכת כתיבת סיכום – בעמוד הבא		9

הנחיות להערכה של כתיבת סיכום

טווח ציונים	תשובה נכונה	סוג שאלה	מס' שאלה
7-0	<p>על התלמיד לכתוב תעקיף (פרפרזה) על הטקסט בלשונו. על הסיכום לכלול את הפריטים הבאים:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ דג ראש-הנחש הצפוני פלש לאגם בארה"ב ▪ הדג מסכן את מאגרי המים בסביבה (בגלל תכונותיו, כגון: טורף, יכול לשרוד בתנאים קשים, כושר הריבוי שלו גדול). ▪ יש חשש שהדג ישתלט על מאגרי המים באזור. ▪ התקבלה החלטה להגביר את המאבק בדג. <p>אין לכלול בסיכום פירוט יתר וחזרות, דעה אישית, ודיבור ישיר.</p> <p>7-6 נק' – כתיבה מיטבית, הכוללת את עיקרי המידע ללא עודפות, בלשון הכותב, כתיבה ממבט-על ובהכללות, תוך הקפדה על כתיב, תחביר ופיסוק.</p> <p>5-3 נק' – כתיבה בינונית: כוללת מידע חלקי או עודפות, נשענת על לשון הטקסט.</p> <p>2-1 נק' – עודפות יתר, הדגשת פרטים טפלים, העתקה גורפת, הבלטת דעה אישית, כתיבה בגוף ראשון.</p>	תוכן	
3-0	<p>3 נק' – טקסט לכיד ומקושר (לא בנקודות): קשר ורצף הגיוניים בין משפטים, בין רעיונות ובין חלקים שונים של הטקסט (לא בהכרח לפי סדר הופעתם בטקסט).</p> <p>2 נק' – פגמים בקישוריות ובלכידות.</p> <p>1 נק' – טקסט לא מקושר, כתוב בנקודות, לא לכיד.</p>	מבנה	
<p>הערה: אי-הענות למטלה (כגון כתיבה בסוגה אחרת, כמו סיפור על הנושא), לא תזכה בנקודות כלל (לא בתוכן ולא במבנה).</p>			